No. 2407 Zaterdag 1 Maart 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda, Tel. 507.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voo elken regel meer 10 cts.

DE LANDSWATERVOORZIENINGSDIENST

Verschenen in het Jaarverslag van den Landswatervoorzieningsdienst over het jaar 1929.

Dat de dienst in het afgeloopen jaar tot aller volle tevredenheid gefunctionneerd heeft kan bezwaarlijk worden beweerd. Herhaaldelijk bereikten ons klachten, en kwamen ook deze klachten in de locale pers tot uiting, over het soms dagen lang verstoken blijven van water, voornamelijk in de hooger gelegen gedeelten der stad, bewesten de haven.

Een paar dagen geleden nog ontvingen wij een schrijven van iemand, die bij de waterleiding is aangesloten. Bedoeld abonné klaagt erover, dat vele inwoners reeds sinds geruimen tijd zeer lijden door gebrek aan water. Slechts nu en dan krijgt men water, en dan dikwijls nog in geheel onvoldoende hoeveelheid. Vele dagen geeft de leiding geen druppel.

Dat zulk een toestand, vooral in tijden van droogte en geringen regenval, als wij thans doormaken, onhoudbaar is, begrijpt eenieder; — des te onhoudbaarder, daar sinds de in-werkingstelling van de waterleiding de waterkarretjes en watertrucks, die 't water langs de deuren ventten, ook in de meest afgelegen gedeelten der stad, tot de verdwijnende soort zijn gaan behooren, zoodat het watergebrek wel dubbel zwaar gevoeld wordt.

Wij maken den Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst er natuurlijk geen verwijt van. Wij kennen zijn activiteit; wij weten hoe coulant hij is in zijn behandeling van het publiek, en hoe hij er op uit is om de klanten zooveel mogelijk tegemoet te komen en tevreden te stellen.

Doch men kan nu eenmaal geen ijzer met handen breken.

Dat men reeds in het eerste jaar van 't bestaan der waterleiding zou te kampen hebben met een buitengewone droogte, waarbij het rendement der putten beneden het normale bleef, terwijl maar weinig regenbakken vol kwamen, is iets, waarvan de mogelijkheid te voorzien was, doch waarmee men in dit tijdvak van wording der waterleiding moeilijk rekening kon houden. Alle begin is moeilijk; en het begin van een in alle opzichten afdoende waterleiding in een betrekkelijk zoo waterarm land als Curaçao, is dit wel heel in 't bijzonder.

Toch moet de waterleiding, vooral in jaren van buitengewone droogte, haar nut en dienstigheid bewijzen. 't Is daarom, dat in de gegeven omstandigheden, een buitengewone activiteit en voortvarendheid van den Directeur geëischt wordt, — terwijl het tevens geraden is, dat het publiek, dat van de waterleiding gebruik maakt, de uiterste zuinigheid in het gebruik van water betracht, en dit maar niet noodeloos verkwist. Want met het oog op de droge maanden, die ons te wachten staan, zou 't kunnen gebeuren, dat op een gegeven oogenblik, opdat de waterleiding ons niet geheel en al in steek late, het gouvernement zich verplicht zag tot rantsoeneering over te gaan.

Uit het gepubliceerde Jaarverslag blijkt, hoe er met kracht gewerkt wordt om het rendement der putten te verhoogen door stelselmatigen aanleg van dammen, en het afdammen van de voornaamste rooien, waardoor bij regenval het wegstroomend water zooveel mogelijk wordt tegengehouden. Doch vooral tracht men thans het gevaar voor tekort aan water te voorkomen door voortdurend meer putten te graven en op de waterleiding aan te sluiten. Bovendien werd besloten een pompstation op Hato aan te leggen; en heeft men in de maand Januari van dit jaar een aanvang gemaakt met den aanleg van een transportleiding naar Hato.

Niet alleen bleef over 't algemeen de opbrengst de putten beneden het normale, ook de destillatie-inrichting, die op 27 Augustus van het vorig jaar in bedrijf werd gesteld, bleef ver beneden het toelaatbaar gestelde minimum. Ingevolge contract moest deze installatie 100 M³ per 24 uur leveren voor de distributieleiding: doch ondanks alle pogingen om de productie hooger op te voeren, heeft men de gewenschte resultaten niet kunnen bereiken en het niet verder kunnen brengen dan gemiddeld 70 M³ per 24 uur.

Met het oog hierop, en tevens uit vrees voor grondwatergebrek, door het wegblijven van den regen, moest worden overgegaan tot de bestelling van een 2de inrichting. Met enkele wijzigingen zou het mogelijk geweest zijn een apparaat van de firma Prache & Boullion te Parijs, die ook de eerste installatie geleverd heeft, te doen beantwoorden aan de bijzondere voor Curaçao te stellen eischen: voornamelijk om de incrustatie zooveel mogelijk te beperken. Na rijp beraad werd echter de voorkeur gegeven aan een Weirs apparaat, daar voor leveringstermijn door de firma P. & B. acht maanden werd gevraagd, terwijl de firma Weir in staat is een apparaat binnen 9 weken te leveren. Bovendien is het Weirs apparaat in gebruik bij de C. P. I. M. en voldoet daar, volgens verkregen inlichtingen, goed. Besteld werd daarom een Weirs apparaat van 300 M³ capaciteit, hetgeen zal worden opgesteld beoosten de haven in de buurt Pen.

***

Aan de hand van het Jaarverslag zullen wij thans een kort overzicht geven van het bedrijf, zooals het zich gedurende het afgeloopen jaar ontwikkeld heeft, dank zij de activiteit van den heer Beaujon en zijn staf van werklieden, waarbij wij dan tevens de hoop uitspreken, dat het hem in dit jaar gegeven moge zijn, ondanks de meest ongunstige omstandigheden die er maar denkbaar zijn, met een uiterste krachtsinspanning en de grootst mogelijke voortvarendheid de waterleiding aan alle redelijkerwijze te stellen eischen te doen beantwoorden.

Bijna al de tot nu toe vereischte distributieleidingen, in het door Dr. ir. Versluys ontworpen net, werden in het afgeloopen jaar gelegd, terwijl bovendien nog een aanzienlijke uitbreiding van het distributienet plaats had, in de stadsgedeelten, waar systematisch woningbouw wordt voortgezet. Van de in het oorspronkelijk ontworpen net te verwachten aansluitingen werd p. m. 80 % aangebracht.

Ultimo December waren er 1960 aansluitingen op de putwaterleiding nl. 1005 bewesten en 955 beoosten de haven. Het verzorgingsgebied is verdeeld in 5 wijken van 1000 stamnummers elk.

Voor gedestilleerd water werden nog geen aansluitingen aangebracht, daar de waterproductie van deze installatie in het distributienet van de putwaterleiding op Otrabanda gepompt werd, om zooveel mogelijk in een geregelden aanvoer van water in gemeld stadsdistrict te kunnen voorzien.

Tengevolge van de heerschende droogte, moesten steeds meer putten worden gegraven.

Op *Klein Kwartier* werden 3 nieuwe putten gegraven, terwijl 3 oude putten als noodhulp aan de transportleiding werden aangesloten.

Op *Scherpenheuvel* werden 4 nieuwe putten toegevoegd, zoodat er thans 7 in gebruik zijn. Er wordt gewerkt om er nog 2 aan toe te voegen. Met deze 9 putten denkt men voldoende water te hebben voor dit stroomgebied.

Groot Kwartier wordt minder wenschelijk geacht voor pompstation, wegens concentratie van de bevolking in die buurt. Echter is het wellicht mogelijk een geschiktere waterwinplaats te verkrijgen, door aankoop van particuliere gronden in die omgeving.

In strijd met de meening van ir. Molengraaff, blijken de putten van *Bona Vista* en ook van *Roosendaal*, in den drogen tijd minder rijk aan water te zijn dan die van Klein Kwartier en Scherpenheuvel. Op Bona Vista heeft men 10 putten in bedrijf, waarvan verschillende bijna geen water geven. Waarom men thans doende is nieuwe putten achter Bona Vista, alsmede bij Klein Marchena in order te brengen voor aansluiting aan de transportleiding.

Ook de op Roosendaal bestaande putten gaven in den drogen tijd maar weinig water. Hierom werd aan de zuidgrens van dit terrein, op het laagste gedeelte een groote put van 10×3 M. gegraven, welke put ook nog in dezen tijd van droogte gemiddeld 50 M³ water per dag levert; terwijl de beste putten op Bona Vista geen 10 M³ leveren.

Omdat het verzorgingsgebied zich voortdurend uitbreidt, en van den anderen kant bij voortduren van de droogte, het tekort aan water zich des te meer zal doen gevoelen, is men er toe overgegaan, om ook Hato bij de waterleiding te gaan aansluiten. Volgens Dr. ir. Molengraaff gaat een groot deel van het zakwater op het Hato-plateau voor de waterleiding verloren, omdat zoodra het water gelegenheid krijgt zich door de schalies te bewegen, die door de zee bedekt geweest zijn, het zoutgehalte aanmerkelijk toeneemt. Daarom zal de waterwinning zoo dicht mogelijk bij de klifrand moeten geschieden. Daar ir. Molengraaff ook de plaatsen aanwijst, waar bronnen ontsloten kunnen worden, zullen zoo spoedig mogelijk proeven genomen worden.

Zoo ziet men dus, hoe de Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst er voortdurend op uit is om de waterproductie zooveel mogelijk op te voeren, terwijl bovendien steeds een bijzondere zorg besteed wordt aan de hygienische eischen der putten, opdat de bevolking het geleverde water, niet slechts als spoel —, doch ook als drinkwater zonder eenig schadelijk gevolg kunne gebruiken.

Tot slot nog een opmerking, die wij meermalen hebben hooren maken. Naar wij vernemen, lijden juist de huizen op het hoogst gelegen gedeelte van den berg van Otrabanda, het meest door gebrek aan water. Men beweert dat 't komt, omdat de reservoirs op den berg bij Plantersrust te laag zijn, zoodat er niet voldoende druk op het water staat, om deze hooger gelegen gedeelten te bereiken. Wellicht kan hierin verandering en verbetering worden gebracht, wanneer het gouvernement doet wat het, naar wij vernemen, van plan is, nl. de tank door de C. P. I. M. op den berg gebouwd, overnemen om ze te doen dienen als reservoir voor de waterleiding.

Wij hopen, dat het den Directeur gelukken mogen ons binnen niet al te langen tijd een waterleiding te bezorgen die voldoet aan alle eischen die men redelijkerwijze er aan stellen kan.

INGEZONDEN.

Nogeens, het vraagstuk der oeververbinding.

Hooggeachte Redactie.

Het zij mij vergund U voor het onderstaande een plaats in Uw blad te verzoeken. Het betreft hier de verbinding tusschen de Punda en Otrabanda. Dat deze verbinding, zooals ze thans is, werkelijk allerbedroevendst is, behoeft wel geen betoog. De pontjesbrug voldoet niet meer aan de eischen, die het verkeer er aan stelt, aangezien zoowel het verkeer als de scheepvaart met een zeer groot veelvoud zijn toegenomen. Men kan zonder overdrijven zeggen, dat de toestand, zooals ze nu is, onhoudbaar is.

Het zal dan ook wel algemeen bekend zijn, dat men bereids naar andere middelen heeft uitgezien. O. a. heeft men de mogelijkheid van een brug tusschen de twee hoogste toppen aan weerskanten van de St. Annabaai, evenals die van een tunnel onder de haven door, in overweging genomen.

Wat de brug echter betreft: afgezien van de groote constructiemoeielijkheden, vormen de toegangswegen een groot bezwaar voor de uitvoering van dit plan; want de voornaamste reden voor het bestaan van een brug is, het verkrijgen eener snelle verbinding tusschen de beide gedeelten der stad; en wanneer men, om op de brug te komen, eerst een grooten omweg moet maken, wordt de winst in tijd zóó gering, dat ze de moeite van het omrijden en het benzineverbruik niet loont, aangezien men dan even goed, en nog wel zoo eenvoudig, op de Handelskade, c.q. Brionplein kan blijven wachten, totdat de pontjesbrug weder voor het verkeer geopend wordt.

Ook bij een tunnel vormen de toegangswegen de groote moeielijkheid, want de weg door deze tunnel moet zeker een meter of 36 diep komen te liggen, aangezien de grootste diepte van de St. Annabaai 24 meter is.

Doch nu zou ondergeteekende gaarne de vraag stellen, waar het hem in dit stuk om te doen is. Zou men niet, inplaats van een tunnel, een stalen tube, cirkelvormig in doorsnede, kunnen benutten? Wanneer men die tube een straal van 3 meter geeft, kan een voertuig met een dwarsdoorsnede van 4 meter in het vierkant, onbelemmerd zijn weg door die tube vervolgen. Wanneer men voorts als eisch stelt, dat de haven voor schepen met een diepgang van 12 meter, (een diepgang dus, die de „Statendam" niet eens haalt), toegankelijk moet blijven, behoeft de weg door de tube slechts 18 meter diep, d. i. de helft van de diepte tot welke we bij het tunnelplan zouden geraken, te liggen; waaruit dus volgt dat de toegangswegen tot op de helft verkort worden. Andere voordeelen zijn: 1e, het boren van een tunnel door de steenharde koraal vervalt.

2e. de constructie van de tube brengt niet die moeielijkheden met zich mede, als de uitvoering van het plan-brug. Men kan de bouw van de tube aan vrijwel elke werf opdragen, waarbij een specialiteit op het gebied van onderzeebootenbouw natuurlijk de voorkeur verdient, en haar na voltooiing aldaar, door tijdelijk deksels op de uiteinden te bevestigen, waardoor ze drijfvermogen krijgt, naar Willemstad doen sleepen.

Terwijl dan de tube op een werf gebouwd wordt, kan men onderwijl hier de toeganswegen aanleggen. Zoowel het plein bewesten fort Amsterdam, als het Brionplein bieden voldoende ruimte voor de spiraalvormige toevoerwegen.

Met één tube verkrijgt men echter nog geen continu verkeer, aangezien dit slechts in één richting, dus bij toebeurt in Oostelijke, dan wel Westelijke richting kan plaats hebben. Het financieele vraagstuk daargelaten, bestaat er echter niet het minste bezwaar twee tuben naast elkander aan te leggen. (Eén tube met grootere straal is niet aan te bevelen, want eerstens, is een tube met kleine straal beter tegen de uitwendige druk bestand, en voorts komt bij een tube met grootere sraal de weg dieper te liggen.)

Het verdient aanbeveling de spiraalvormige toevoerwegen rechtswindend te maken, opdat de hellingopwaartsrijdende voertuigen, in de buitentocht, welke minder steil is, komen te rijden.

Wat de onderhoudskosten betreft: Deze zullen bestaan uit:

1e. de verlichting.

2e. de ventillatie, aangezien de afgewerkte gassen der motoren zullen moeten worden weggezogen.

3e. Het lenspompen, want behalve zweetwater zullen de tuben ook het regenwater, dat door de toevoerwege naar binnenvloeit, opzamelen.

Duidelijk is echter, dat deze onderhoudskosten gering zullen zijn.

De hoop uitsprekende, dat boven genoemd plan voor een beschouwing van de autoriteiten in aanmerking komt, betuigt ondergeteekende U hierbij zijn beleefden dank voor de verleende plaatsruimte.

H. W. R. KRAUSS
Luitenant ter zee a/b Hr. Ms. „Hertog Hendrik".
Curaçao, 27 Februari 1930.

Noot van de Redactie.

„Les génies se rencontrent" zouden we kunnen zeggen.

Nauwelijks twee dagen vóórdat bovenstaand „Ingezonden" artikel ons in handen kwam, bespraken we eenzelfde plan met een onzer vrienden, n.l. geen tunnel *graven onder* de haven, maar een tunnel, hetzij dan van staal of gewapend beton, *leggen in* de haven. Jan Paul, de onvervaarde voorvechter van het tunnelplan, zou er mee in z'n nopjes zijn, al is het niet precies wat hij steeds bedoelde. Als wij ons niet vergissen, dan heeft men in Amsterdam reeds in diezelfde richting proeven genomen. Wellicht is Ir. Brinkhorst genegen zijn deskundig licht te laten schijnen over 't voorgestelde plan, dat ons nog lang zoo dwaas niet lijkt.

ARUBAANSCHE SPOEDBERICHTEN

Redactie Amigoe

Curaçao.

Oranjestad 25 Feb. 1930. Aruba Volk wenscht Gouverneur van Slobbe en familie van harte welkom; God zegene zware moeilijke taak nieuwe Gouverneur voor welzijn Kolonie en Moederland. Stop. — Aruba Volk wenscht spoedig vereerd te worden bezoek Excellentie van Slobbe. Stop - Nieuwe Gouverneur op Aruba zijnde zal constateeren, dat eiland tijdperk bloei en groei doorleeft en dus goede steun noodig heeft van hoogerhand; dat eiland door iemand bestuurd wordt, en wel Gezaghebber Wagemaker wiens activiteit en prestige niets te wenschen overlaat, doch dat vriend Wagemaker niet alles tegelijk kan en niet tot alles bevoegd is. Stop. — Verscheidene wantoestanden die moeten verdwijnen. Stop; - Organisatie van goed Politie-corps dringend noodzakelijk. Stop — Vereischt geschoold, kalm bedaard Politiecorps, goed *bekend zijnde met de wet* en dus burgers en burgersrechten wetend te respecteeren om zoodoende misbruiken te voorkomen die fatale gevolgen na zich kunnen sleepen. Stop-Zondag laatst Militaire politie particulier huis binnengedrongen en wel zonder permissie eigenaar, dus handeling tegen de wet, familie opgeschrikt bij zien van politie met revolver in de hand in hun woonhuis; moeder bezig met zuigeling doodsbenauwd geworden; politie een chauffeur achterna die toevlucht zocht bij zijn baas; heel deze tragedie daar chauffeur ontzettende misdaad beging door tenten circus binnen te kijken; chauffeur gearresteerd, dus *binnen een particulier huis.* Stop.-Huisbewoners en andere particulieren geprotesteerd; iedereen verontwaardigd over optreden politie. Stop.-Menschen zeggen dat zij niet meer veilig zijn in eigen huis en dat ieder oogenblik de politie het huis of zelfs de slaapkamer kan binnenrukken met revolver in de hand om een of ander straatboefje op te pikken. Stop.-Waar blijft recht der burgers? Waar blijft de wet? Kan zoo'n toestand langer bestendigd worden? Stop-Volk hoopt en smeekt nieuwen Gouverneur nieuwe organisatie tot stand te brengen. Stop.-Een poosje geleden een jongentje van nauwelijks 15 jaar achter slot en grendel gezet, daar dit stumpertje (een vreemdeling reeds een jaar op Aruba) geen paspoort had. Weet hij die deze instructie gaf, dat de rechter zulks moet beslissen? Stop.-De plaatsvervangende kantonrechter op de hoogte zijnde van dit geval stelde jongen op vrije voeten. Bravo. Stop.-Collega's Detective, Jack, en Speurder worden vriendlijk verzocht bovenstaande verder te detailleeren. Stop.-Ga verder kijken en kom beslist terug.

Groetend,

PIONIER.

Aruba Februari 25 1930.

DANKBETUIGING.

Hiermede betuig ik mijn hartelijken dank aan Dr. BOOGAART en de Zusters van het St. Elisabeths-Gasthuis, voor hunne uitstekende zorgen, tijdens mijn verblijf in genoemde inrichting. Mede dank ik vrienden en bekenden voor hunne belangstelling.

Willemstad, 28 Febr. 1930.

H. J. HEUFF

Gezagvoerder K.N.S.M.

BERICHTEN

Plechtige ontvangst van Zijne Exc Gouverneur Van Slobbe in de Kathedrale Kerk

Laatstleden Zondag had in de Kathedrale Kerk van St. Anna te Otrabanda, de plechtige ontvangst plaats van den nieuwen Gouverneur, Zijne Excellentie B. W. T. VAN SLOBBE

Bij de poort van het Kerkplein werden Zijne Excellentie, met mil. adjudant, Echtgenoote en Kinderen, ontvangen door een commissie, bestaande uit de Heeren B. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, R. S. DE LANNOY, J. M. J. ELLIS en J. T. ROMIJN, die Zijne Exc. en Familie naar de kerk begeleidden. Tewijl de heer DE LANNOY Mevr. VAN SLOBBE-VAN SCHENDEL en kinderen naar hun plaats begeleidde, knielde Zijne Exc. achter in de Kerk op een bidstoel neer.

Mgr. VUYLSTEKE, voorafgegaan door een stoet van misdienaars, den Zeer eerw. Pastoor SMIT, met de assistenten, de Weleerw. Paters KOENEN en BARBANSON, en vergezeld van zijn secretaris, den zeer eerw. Pater WAHLEN, begaf zich tot waar Zijne Excellentie lag neergeknield. Na Zijne Exc. het Evangelieboek ter vereering te hebben aangeboden, bood Mgr. Zijne Exc. wijwater aan en bewierookte Hem, en vergezelde vervolgens Zijne Excellentie tot bij zijn troon. Onderwijl zong het zangkoor, dat met enkele eerw. Fraters versterkt was, de antifoon: „*Tua est potentia*", een compositie van den eerw. Frater CANDIDUS.

Nadat Mgr. op zijn troon had plaats genomen, en de zang geëindigd was, hield Mgr. tot Zijne Exc. een treffende welkomstrede.

In zijn eigen naam. in naam van zijn Clergé en van het Katholieke volk van Curaçao, bood Mgr. aan Zijne Exc. zijn eerbiedige welkomstgroeten aan.

Nog kort geleden, aldus Mgr., heeft Uwe Excellentie uit de handen van onze geëerbiedigde Koningin het bestuur over dit gewest aanvaard.

U hebt gezworen, den God van waarheid tot getuige genomen, dat U zal zijn voor Curaçao *een goed Gouverneur.*

Deze woorden: *een goed Gouverneur,* hebben een diepe beteekenis. Uw verleden en Uwe benoeming in de tegenwoordige omstandigheden zijn voor ons een waarborg, dat U zal zijn voor ons een goed Gouverneur.

U zal dit volk leeren kennen, en hoogschatten en beminnen, want het heeft vele goede hoedanigheden; en de liefde tot dit volk zal U aansporen U aan zijn welzijn te wijden, met al Uw krachten, met al de talenten, die God U gegeven heeft.

Dan zal eenmaal dit Volk getuigen, dat Zijne Excellentie Gouverneur VAN SLOBBE was een goed Gouverneur, en Zijn bestuur een zegen van den Goeden God.

Uwe Excellentie zal niet in eens kunnen bereiken wat U zich heeft voorgesteld. Veel zal er gevraagd worden van Uw talenten, van Uw ijver, van Uw geduld. De taak van Gouverneur is een zware taak; terwijl de verwachtingen die men van Uw bestuur koestert, algemeen zijn. Meer dan ooit is Curaçao een voorwerp van belangstelling, niet alleen in het Moederland, maar ook in het Buitenland. Van een weinig beteekenende kolonie is Curaçao geworden een kostbaar bezit, dat de naijver van anderen wekt. Nooit te voren heeft een Gouverneur van Curaçao zich geplaatst gezien tegenover een taak zoo zwaar en veel omvattend. Daarom heeft U meer dan ooit den zegen van den Goeden God en de voorlichting van de Goddelijke Voorzieningheid noodig; zoowel als de samenwerking van allen die van goeden wil zijn.

Voor de gehechtheid en de samenwerking van Zijn Clergé en Volk, blijft Mgr. borg; voor den bijstand van Gods genade zal Mgr. blijven bidden.

Daarom, Exc., aldus besloot Mgr. aanvaard Uw bestuur met den zegen van God, terwijl onze beste wenschen en gebeden U vergezellen.

Daarna werd door den W.E. Pater BARBANSON de H. Mis opgedragen. Op zeer verdienstelijke wijze voerde het koor de mis van *Griesbacher* uit.

Nadat Mgr. den zegen gegeven had, zong het koor „*Domine, salvam fac Reginam nostram*" van Giesen; waarna de Heeren van de Commissie Zijne Excellentie en Familie wederom begeleidden tot aan de poort van het kerkplein.

Bezoek van Gouverneur van Slobbe.

Verleden Zondag na de Hoogmis hebben Zijne Exc. de Gouverneur en Echtgenoote een bezoek gebracht ten huize van onzen Apost. Vicaris Mgr. VUYLSTEKE.

Ook vernemen wij, dat Zijne Exc. reeds een bezoek gebracht heeft aan Rio Canario, aan de woningbouwonderneming van Nederhorst, en aan de verschillende Landskantoren ter kennismaking.

Missie-nieuws.

Dd. 1 Febr. ontving Mgr. VUYLSTEKE een schrijven van Zijne Eminentie Kardinaal GASPARRI om namens Zijne Heiligheid den Paus Mgr. te bedanken voor de gelukwenschen, namens het Katholieke Volk aan Z. H. gezonden ter gelegenheid van Zijn Gouden Priesterfeest. Zeer aangenaam waren aan het hart van den Heiligen Vader de gebeden der priesters, religieuzen en geloovigen, zoo grooten als kleinen; terwijl het feestgeschenk van de Katholieken van Curaçao, om het werk van de uitbreiding van het Rijk van Christus te helpen bevorderen, dankbaar werd aanvaard Als bewijs van dankbaarheid en van zijn Vaderlijke welwillendheid zond Z. H. de Paus voor allen zijn Pauselijken zegen.

Zondag ll. vertrok de Hoogeerw Pater Provinciaal A. JURRIUS, vergezeld van den Z. E. Pater M. LUYCKX per SS. *El Libertador* ter visitatie naar Aruba. Morgen wordt Z. H. E. per zelfde stoomschip hier terugverwacht, om zich volgende week vergezeld van den Hoogeerw. Pater Vicaris M. v. D. ELSEN per Hr. Ms. „*Arend*", naar Bonaire te begeven.

H. H. Missen in de Rozenkranskerk Pietermaai.

In 't vervolg zullen er op Zon- en feestdagen in de Kerk van Pietermaai **vier** H. H. Missen zijn:

n. l. om *kwart voor 5.*
om *zes uur.*
om *half acht*, kindermis, en
om *half negen*, hoogmis,

zoodat alle geloovigen voldoende gelegenheid hebben om de H. Mis bij te wonen.

Tevens wordt er de aandacht op gevestigd, dat de Kindermis om halfacht, *uitsluitend* voor de kinderen is.

Missie door Pater José Julia in de St. Annakerk.

De Missie door den Z. E. Pater Karmeliet, JOSÉ JULIA, in de St. Annakerk te Otrabanda, in het Spaansch gepreekt, had een prachtig verloop. Elken avond was de Kerk stampvol, zoowel van mannen als vrouwen. Vandaag is er den geheelen dag gelegenheid om te biechten; vanavond na 6 uur, alleen voor de mannen. De Z. E. Pater JOSE JULIA hoort alleen biecht in 't Spaansch.

Morgenvroeg is er Algemeene H. Communie met toespraak: en morgen avond om 7 uur zal de missie plechtig worden gesloten.

Dinsdagavond 7 uur, preek voor gehuwde mannen en vrouwen.

Triduum in de Kerk van Pietermaai.

De volgende week Woensdag, Donderdag en Vrijdag zal de Z. E. Pater JOSE JULIA een triduum preeken in de Kerk van Pietermaai.

Zondagavond, daarop, **sluiting** van het Triduum.

Gouden Professiefeest.

Vandaag herdenken de Eerw. Zusters MARIA DONATA en MARIA JOAQUINA van het St. Martinusgesticht haar gouden Professiefeest.

De eerw. Zuster DONATA (in de wereld Mej. Jacoba W. M. Knijnenburg) werd geboren te 's Gravenhage, op 20 Augustus 1859. Op 13 Januari 1878 ontving zij het religieuze kleed in de Congregatie der Zusters Franciscanessen te Roosendaal, waar zij op 29 Februari 1880 haar H. Professie deed 8 November 1882 kwam zij op Curaçao aan, en heeft zich gedurende al de jaren met een voorbeeldigen ijver gegeven aan de verheven taak van het onderwijs der jeugd. Bovendien heeft Zuster Donata zich verdienstelijk gemaakt door ontelbaar velen voor te bereiden tot een christelijk leven. Voorbeeldig religieus, heeft zij den glans en geur van haar religieus leven aan anderen weten mede te deelen. Wat een goed zij daardoor gedaan heeft, en wat een schat van verdiensten zij zich daardoor verworven heeft weet alleen God.

De Eerw. Zuster M. JOAQUINA (in de wereld mej. G. Joana Groot - Kormelinck) werd geboren te Groenlo op 10 Januari 1857; na op 29 Februari 1880 haar H. Professie te hebben gedaan, kwam zij op 16 Juni 1881 per zeilschip op Curaçao aan. Gedurende meer 25 jaren was zij Moeder van het Weeshuis op Habay. Zij beminde hare arme weesjes met een echt moederlijke liefde, was alles voor ze, en wijdde al haar krachten aan de goddienstige opvoeding dezer armen. Ontelbar velen die de liefde en de moederlijke zorg van Zuster Joaquina in dankbaarheid gedenken.

Wel schoon is de kroon dezer Bruiden van Christus, die ter liefde van Hem en de zielen alles verlaten hebben, om zich geheel te geven aan het welzijn van haar evenmenschen.

Wij bieden onze hartelijkste gelukwenschen aan beide eerw. Jubilaressen en hopen dat de Goede God haar zegenen moge nog jaren lang, en eenmaal haar kronen moge met de kroon der onsterfelijkheid.

Bijblad voor de Amigoe di Curaçao

BIJ DEN PREMIER IN HET TORENTJE

(Een intervieuw met minister Ruys de Beerenbrouck.)

II.

In 1925, daar ongeveer waren wij in ons vorig artikel blijven steken, werd de pas afgetreden minister-president Voorzitter der Tweede Kamer.

— „Lachte U die taak toe?"

„Het is een zware eischen stellende positie", verzekert Jhr. Ruys bedenkelijk. „Physiek reeds. Het Nederlandsche gebruik wil dat de praeses altijd zelf zit. Het heeft zijn voordeel, hij blijft de leidende figuur van hoog prestige, doch het heeft onmiskenbaar nadeelen, waar het van den betrokkene groote inspanning eischt. De begrootingstijd, met middagen van 1 tot 6 uur en avonden van 8 tot dikwijls diep in den nacht, vergt groote lichamelijke Ausdauer naast de geestelijke. Doch aan de andere kant is de diepe beteekenis van 's voorzitters rol een hoogst belangrijke. De kamerpresident is de geboren beschermer van het ministerie. Hij zit er om de onderlinge verhouding tusschen Kamer en Regeering te vergemakkelijken. Vooral in tijden van crisis is zijn positie als adviseur der Kroon een der gewichtigste in onze constitutioneele praktijk."

— „Behalve dat had U er nog het leiderschap der Katholieke partij bij?"

„Juist door de in 1925 voltrokken reorganisatie in een moeilijke overgangsperiode. Het bracht een groote verbetering, nu de positie van de kamerfractie geincorporeerd is in den partijraad- dat mooie Katholieke parlement, een combinatie van het Lagerhuis der stemgerechtigde kieskringafgevaardigen met het Hoogerhuis der adviseerende vertegenwoordigers van alle klasse en standen en der belangrijkste organisaties. Monseigneur Nolens werd aldus de Chef van onzen Generalen Staf als president der kamerfractie en ik als voorzitter van het partijbestuur Commandant van ons Veldleger."

— „Hoe zag U Uw taak toen U als voorzitter optradt?"

„Onze eenheid was het hoofdvereischte, doch die eenheid vergde onderling vertrouwen in elkaar en in de leiding, vroeg eerbied voor de historie en de traditie der partij, eischte innerlijke versteviging door grootere belangstelling en doelmatiger inrichting, een innerlijke versteviging welke noodig was. Van den beginne af aantrouwens in alle leidende functies, van de geringste tot de meestomvattende heb ik dat ondervonden- wordt voor leiding geven in de allereerste plaats evenwichtigheld vereischt. Men mag geen Uebermensch zijn . . . ."

— „Toch wel primus inter pares?" onderbreek ik.

„Dat wel, maar geen Uebermensch. Trouwens, dat duldt de Nederlander niet. t' Ligt 'm misschien in onderbewuste werking van onze geographisch zoo vlakke bodem op onze geestesmentaliteit, niets te dulden, wat torenhoog uitsteekt! Ik heb m'n voorzitterstoel nooit een meter hooger laten zetten, noch mijn hamer een scepter of tooverstaf gewaand, mijn medewerkers waren altijd naast, nooit onder mij. Een goed leider moet idealist zijn, het heilig vuur der begeestering levendig kunnen houden, de bedoelingen en den goeden wil van elk soldaat erkenen op straffe dat hij schuldig zou zijn aan het verloren gaan daarvan voor de algemeene zaak."

„Dat niet decreteeren, dat gespeend zijn van vooringenomenheid kwam ook zoo goed te pas voor de Amersfoortsche besprekingen welke we nu reeds voor het derde achtereenvolgende jaar gehouden hebben."

— „Waren die niet geheim?" interrumpeerde ik.

„Geheim is de kwalificatie niet," kaatst de oud partijvoorzitter, „ze waren vertrouwelijk. Een krijgsraad vergadert toch ook niet met open deuren? Wij bespreken er open en frank onze taktiek in den voortdurenden strijd der geesten en wisselen van gedachten over de belangrijkste onderwerpen van den dag. En U weet: du choc des opinions . . . ."

— „Zoudt U als onze partijvoorzitter en leider die bevrediging gebracht heeft en vertrouwen gewekt heeft onder onzer rangen, mij een definitie kunnen geven van den aard onzer partij?"

„Ik wil trachten dat te formuleeren, houdt U mij dan bij in Uw notities: wat iederen buitenstaander aanstonds opvalt is de gezondheid onzer partij, ik bedoel haar redelijk optreden, haar rustige kracht in haar bestaan. Zij is als samengegroeid met het Katholieke volk, zoodat een ieder die Katholiek van godsdienst is, ook behoort tot de Katholieke partij. En toch is de afscheiding zuiver gehouden: Katholiek godsdienstige vereenigingen vallen nooit samen met de politieke."

— „Waaraan schrijft U dit toe?"

„Aan het gezonde Katholieke godsdienstige leven. Onze Katholieken zijn in het algemeen plichtsgetrouw in hetgeen hun godsdienst vraagt, en dat vrijwel over de gansche linie. Ze zijn practiseerend, echter ook volgzaam in de leiding van het hooge kerkelijk gezag. Uit die oergezonde basis komt als vanzelf een gezond politiek leven te voorschijn. De afscheiding tusschen de leiding op godsdienstig en politiek gebied blijft intact, zonder dat daarom de godsdienstige geest d. i. de Christelijke levensbeginselen in de politiek afwezig zijn. Wijl dus de geest zoo nuchter gezond is, zijn we van huis uit optimisten in de moeilijkheden van iederen dag. We weten dat het zijn van het menschdom op aarde gelijk het inderdaad is, een voortdurende ontwikkeling met zich mede brengt en in zich opsluit. Doch we weten niet minder zeker dat er voor alles een oplossing komt en is, een oplossing die bestaat in het aanpassen der omstandigheden aan de beginselen in hun diepte van onvergankelijk leven. Dan is het ons vanzelf sprekend gemakkelijk het goede te waardeeren in iederen anderen buiten onze godsdienstige gemeenschap staanden. Doch wel vooral moet de sympathie bij ons medewerken met anderen uitgaan tot hen, met wie wij het diepste in onzen kernaard gemeen hebben d. i. met hen die met ons de erkenning der Christelijke beginselen in het openbaar leven huldigen."

— „De coalitie?" interrogeer ik.

„Daar spreek ik thans niet over, alleen wijs ik op die groote overeenstemming van de hoogste levenswaarden en als U daarnaar de steeds stijgende vloedgolf, varieerende van onverschilligheid tot het meest drieste heidendom, beschouwt, doet het aanleunen in praktische partijconstellaties zooals ze nu zijn, zich dan niet vanzelfsprekend voor? In mijn oogen blijft het een zegen — alle, overigens ongelijkwaardige, vergelijkingen met het buitenland ten spijt — dat ons volk zijn verkiezingsstrijd nog weet op te heffen tot een zedelijken beginselstrijd.

Ons gesprek had intusschen al reeds langen tijd geduurd. Voortdurend was er geklopt of getelefooneerd en langzaam vulde zich de rest der dagagenda.

„De Voorzitter der Eerste Kamer, Excellentie?" informeert de bode. — „Verzoek den Baron twaalf uur." — „Staatsminister Idenburg?" — „Pas na vier uur", pleit de premier door de telefoon. Ik moet het onderhoud wel dus langzamerhand ten einde leiden.

— „Ziet U niet tegen Uw nieuwe ambtstermijn op, Excellentie?" De vraag is feitelijk overbodig, de minister ziet er zoo opgewekt uit en ofschoon het reeds laat in November is, staat in plaats dat de verwarming aan is, het venster nog frisch open.

„Integendeel! Ik voel me beter dan ik ooit te voren was. Mijn nieroperatie ligt alweer een jaar achter me. Gisteren precies een jaar, en ik ben de zusters van het Westeinde Ziekenhuis er nog eens extra voor gaan opzoeken. Tegen de moeilijkheden van de nieuwe regeerperiode zie ik niet op. De barrières worden wel genomen tegen den tijd dat we er voor komen. Met de jaren wordt het ministerschap feitelijk gemakkelijker. Je leert de routine, zoo min mogelijk egocentrisch te zijn, en het algemeen belang te behartigen als een soort grootste gemeene deeler van particuliere en groepsbelangen. Deze functie kan alleen goed gedaan worden indien men het opgewekt doet en met heel z'n hart. Dan komt er geen verbittering, dan blijft men blij; trouwens men kan geen idealist zijn en zuur zijn. Idealisme impliceert blijdschap. Dat houdt me jong, en dat doet me de kritiek overkomen van sommige outsiders, die niet begrijpen dat regeerkunst niet anders is dan de kunst tot bereiken van het mogelijke.

— „Van persoonlijke kritiek moet Uwe Excellentie toch wel weinig last hebben, al Uw tegenstanders eeren U en Uw volgelingen zijn U oprecht toegedaan."

„Ik voel me gelukkig het U toe te kunnen stemmen. Doch het wordt zoo gemakkelijk over het hoofd gezien dat een partij-voorzitter minister president geworden, wel" — en hier met de gezichtspantomine van een „simple comme bonjour" — „minister president is!" . . . .

Wij staan nu beiden in de hooge eiken voornaamheid van het werkcabinet van den Eersten Minister. Ginds prijkt het portret van Thorbecke, daar staat de zetel waarop hij en een Goeman Borgesius, doch ook een Kuyper en een Heemskerk gezeteld hebben, in het hoogste ambt waartoe het volk zijn illustre zonen kan verheffen. De premier staart uit over de wijde hofvijver waar zwanen zich koesteren in de schaars warmende winterzon. Dan zegt hij:

„Als er één factor is welke mij draagt in mijn werk, dan is dat de genegen hartelijkheid en zoo menig stil gebed der onzen. Dat voel ik als een intens medeleven en zet mijn taak in zoo grootsch een licht. . . ."

Zoo eindigde ons gesprek in het Torentje.

Heb ik U, ami lecteur, den premier kunnen doen leven?

Want moeilijk is het reeds de talrijke facetten te belichten in de veelomvattende activiteit van dezen grooten arbeider in den wijngaard, die allen onzer tot voorbeeld is in zijn woekeren met de vele hem door God rijkelijk geschonken talenten. Nog moeilijker was het een penportret te geven van dit karakter, van dezen regent „par droit de naissance", die volkleider werd „par droit de conquête." Hij is de goedkoope reclame van de „Roomsche Troeverij" voorbijgegaan om door zijn soepelheid en staatsmanschap- „fortiter in re, suaviter in modo," het mogelijk te maken dat een tweede regeerperiode onder het vertrouwen van heel ons anders zoo verdeelde volk ingegaan is, waarbij niet de Roomsche vaan wappert van het historisch Torentje, doch wel de Katholieke geest er heerscht.

„Et renovabis faciem terrae". . . .

Kees van Hoek.

December 1929.

Eerste Jaarfeest St. Thomaskring

De Directeur, Pater HULSMAN had gelijk, toen hij op den feestavond, Vrijdag verleden week, zeide dat het bestaan van den St. Thomaskring voor velen een verrassing was: maar dan een zeer aangename verrassing. Want allen zullen 't er wel over eens zijn, dat een kring voor de R. K. Burger jongemannen, een schoon en nuttig, ja, een noodzakelijk iets is.

Er moest iets gedaan worden om met onze jongemannen, nadat ze de school verlaten hebben, in contact te blijven. Ziedaar de raison d'être van de St. Thomaskring, een voortzetting van de St. Thomaskring, die reeds 20 jaren geleden hier bestaan had.

Na een woord van welkom tot alle aanwezigen, - op de eerste plaats tot Z.D.H. Mgr. VUYLSTEKE, den Hoog eerw. Pater Provinciaal A. JURRIUS, de families der leden en genoodigden, legde P. HULSMAN in korte woorden het doel van de St. Thomaskring uit, en wist door zijn woord aller belangstelling, niet alleen moreel, maar ook financieel, te wekken.

Het doel is, op de eerste plaats, de godsdienstige vorming onzer jongelingschap. Want 't is helaas, maar al te waar, dat heel veel jongens, die veel beloofden, maar al te spoedig den weg opgaan van het bederf. Maar ook de maatschappelijke vorming. Want van de 1000 ambtenaren hier, die fl. 5000 en meer verdienen, zijn er maar 14 katholieken.

De St. Thomaskring is niet bedoeld als een massa-organizatie, maar als kernvorming.

Doel is niet, een groot aantal leden, maar goede leden, die de „bonus odor Christi," den goeden geur van Christus in hun omgeving verspreiden. Daarom wordt bij 't aannemen van leden een strenge selectie toegepast. Wat niet deugt, komt niet in de vereeniging, of gaat er onverbiddelijk uit.

Na dit openingswoord van den eerw. Directeur las de Secretaris, de hr. P. BREUSERS het eerste jaarverslag voor. Wij vernamen hoe de kring tot stand kwam op initiatief van Pater HULSMAN en de eerw. Fraters CANUTUS en RIGOBERT op 7 Februari 1929, met 14 leden, dat in den loop van het jaar het getal aangroeide tot 32. Geregeld elke maand werd door P. HULSMAN een conferentie gehouden, over verschillende onderwerpen op godsdienstig en wetenschappelijk gebied, terwijl Frater RIGOBERT een lezing met lichtbeelden hield over Egypte.

Jammer moest het E.K. - lof met toespraak wegens gebrek aan belangstelling vervallen.

Tot Bestuursleden van de St. Thomaskring werden gekozen de heeren Jonckhout, Wever, Breusers en Royer.

Na een paar stukjes muziek, ging het bijspel: „De boemelbaron" dat zeer in den smaak viel. Vooral muntte hierin door zijn spel uit de heer JANSEN, die ook door een paar komische voordrachten een uitbundig applaus verwierf. Met een woord van dank door den Eerw. Directeur werd deze avond besloten

Moge St. Thomaskring bloeien ten heil en zegen onzer Curaçaosche jongelingschap.

Dinsdagavond om halfnegen, geeft de St. Thomaskring een uitvoering in de zaal van den R. K. Volksbond op Otrabanda. Veel succes!

Vaarwel.

Donderdag a. s. hoopt per SS. Venezuela naar Nederland te vertrekken Luitenan HULST.

Luitenant HULST was een steeds graag geziene persoonlijkheid, algemeen geacht door zijn vriendelijken omgang, waardoor hij zich veel vrienden heeft verworven.

Wij wenschen Luitenant HULST van harte een voorspoedige reis, en alle goeds in zijn verder leven.

Mr. M. van Dijk.

Per SS. „Bennekom" arriveerde de H. E. G. Heer Mr. M. VAN DIJK Procureur Generaal, na een afwezigheid van ongeveer drie maanden. Welkom,

Portugeesche arbeiders.

Per S.S. *Virgilio* arriveerden hier deze week 120 Portugeesche arbeiders van Madejra, onder geleide van Dr. N. P. Naar wij vernemen moeten deze arbeiders, wanneer zij komen ten getale van 40 of 50, steeds vergezeld zijn van een dokter. Een vijftigtal heeft reeds werk gevonden. Daar er nog meer van plan waren hier naar toe te komen, heeft men 't beter geoordeeld deze voorloopig af te telegrafeeren.

C. R. K. Volksbond.

Maandagavond viert de Cur. R. K. Volksbond zijn 9de jaarfeest. Des avonds is er om 7 uur plechtig Lof van dankbaarheid in de St. Annakerk te Otrabanda, waaronder de Z.Eerw. Pastoor C. GALLÊ de feestpreek zal houden. Daarna is er plechtige jaarvergadering in de zaal van den Bond.

Wij hopen dat alle leden dit Lof en deze vergadering zullen bijwonen.

Koloniale Raad.

Zitting op Dinsdag den 25n. Feb. 1930.

De ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 19den Juli 1924 (P. B. 1924 No. 32), houdende regeling van den invoer van gemunt zilver wordt na eenige gedachtenwisseling met op één na algemeene stemmen aangenomen.

Drie ingekomen ontwerpen worden naar de afdeelingen verwezen n.l.:

De ontwerp verordening, houdende eenige regelingen van burgerrechtelijken aard bij botsing, aan- of overrijding met motorrijtuigen en houdende regeling van de ontzegging van de bevoegdheid om motorrijtuigen te besturen.

De ontwerp-keur tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917, en de ontwerp-verordening houdende bepalingen omtrent beëedigde vertalers.

Trino Ziri.

Van den Gezant der Nederlanden te Caracas, is bericht ontvangen, dat aldaar overleden is in den ouderdom van 70 jaren, de Nederlandsche onderdaan Trino Ziri, zonder achterlating eenig goed.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal in Curaçao vestigt de aandacht op:

1e. Artikel 2 der Verordening ter uitvoering van art. 6 van het Reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao, *waarbij aan personen, die op Curaçao worden toegelaten de verplichting* is opgelegd binnen 3 maal 24 uur na aankomst opgave te doen van hun namen en voornamen, zoomede van die der hen vergezellende leden van hun gezin, van hun ouderdom, van hun beroep of bedrijf en van hunne geboorte-en laatste verblijfplaats, welke opgave moet geschieden op het Parket van den Procureur-Generaal;

2e. Artikel 22 van het Besluit tot vaststelling van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregister, waarbij is bepaald, dat *binnen 14 dagen na aankomst op het eiland* de overlegging en vertooning van de voorgeschreven bewijzen moet plaats vinden aan den Ambtenaar van het Bevolkingsregister.

En brengt ter algemeene kennisse, dat aan het naleven dezer voorgeschreven verplichtingen streng de hand zal worden gehouden.

Willemstad, Curaçao, 1 Maart 1930.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie a.i.
DESERTINE.

3—1

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal in Curaçao *Brengt ter algemeene kennisse,* dat door hem is bepaald, dat op Curaçao gevestigde of vertoevende *Vreemdelingen* verplicht zijn *te alle tijde* bij zich te dragen bescheiden of stukken, waarmede zij zich wettelijk kunnen legitimeeren. (Paspoort, kaart Vreemdelingendienst enz.).

Willemdstad, Curaçao, 1 Maart 1930.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie v.d. a. i.

1—3

KABEL-NIEUWS.

Revolutie Sto. Domingo. Dinsdag bracht de kabel het bericht van een revolutionnaire beweging op Sto Domingo. Na korten tegenstand werd Santiago door de revolutionnairen genomen. Er vielen 2 dooden, en er waren veel gewonden. Mevr. Moya de Vasquez vluchtte in de Amerikaansche Legatie. Onlusten hadden plaats in Santiago, La Vega en Moca.

President Vasquez, nam het commando over het garnizoen van Sto Domingo.

De rust werd hersteld op de belofte van de Regeering dat er op 25 Mei volkomen vrije verkiezingen zullen plaats hebben. Men is van meening dat de onlusten veroorzaakt zijn, door een uitlating van Vasquez, dat hij zijn best zou doen om herkozen te worden. Aan 't hoofd der beweging staan generaal Estrella en generaal Truyillo. De Vice-president Alfonseca heeft reeds zijn ontslag ingediend.

Ook verwacht men elk oogenblik het aftreden van Vasquez.

Volgens de laatste berichten zijn de revolutionnairen de baas. Vasquez en Echtgenoote keerden naar hun paleis terug. Generaal R. Estrella Urena, hoofd der revolutionnairen, vergezeld van den secretaris van de Amerikaansche legatie Cabot, had een onderhoud met Vasquez. De revolutionnairen eischen onmiddelijk aftreden van Vasquez.

Stad van 't Vaticaan.

Donderdag overleed Zijne Em. Kardinaal Merry del Val, ten gevolge van een hartverlamming, veroorzaakt door een operatie van apendicitis. Kardinaal Merry del Val was Staatssecretaris tijdens het Pontificaat van Pius X.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd van Politie in Curaçao, lettende op het gestelde in artikel 59 der Algemeene Politiekeur 1917 brengt ter algemeene kennis:

1e. dat het verkeer met alle vervoermiddelen en vee is uitgesloten op den openbaren weg genaamd **„Keukenstraat"**, *in de richting vanaf de BREEDESTRAAT naar de PRINSENSTRAAT en dat het in verband daarmede verboden is op dien weg in genoemde richting zoodanige vervoermiddelen te besturen, of zoodanig vee te besturen, te geleiden of te drijven;*

2e. dat bovenbedoelde uitsluiting bij den ingang van de **Keukenstraat** *aan de zijde van de BREEDESTRAAT zal worden aangeduid door een rood bord.*

Willemstad, 20 Februari 1630.

De Procureur-Generaal, a. i.,

Desertine.

Van hier en daar.

DE PAUS, VREDEVORST ONDER DE VOLKEREN.

Het verdrag tusschen Spanje en Peru.

Velen zullen met verrassing hebben kennis genomen van de krantenberichten, die de onderteekening van een arbitrageverdrag tusschen Spanje en Peru meldden.

De meest opvallende bepaling uit dit verdrag is ongetwijfeld, dat alle geschillen, welke dan ook, die tusschen beide landen zouden ontstaan, uitsluitend aan de arbitrage van den Paus zullen onderworpen worden.

De Volkenbondsmannen zullen wel wat zuinig hebben gekeken bij deze concurrentie, hun verheven instituut aangedaan.

Katholieke bladen zijn natuurlijk verheugd over dit vertrouwen in den H. Stoel.

Even vanzelfsprekend is het, dat in anti-katholieke kringen schamper gelachen is over de bewuste bepaling. Aan de diplomatieke daden van Peru en Spanje moeten wij immers toch maar niet al te veel waarde hechten, zoo heet het.

Inderdaad, Spanje's rol als groote mogendheid is voorshands uitgespeeld; krachtiger volken hebben het de macht ontnomen.

Ook Peru oefent nu juist geen overwicht uit op de wereldpolitiek.

Wij weten dit heel goed en achten het verdrag tusschen Spanje en Peru op zichzelf niet van wereldomvattend belang.

Maar men moet zien naar het beginsel, dat de Paus als opperste, geestelijke scheidsrechter wordt aangewezen bij eventueele geschillen, die zich tusschen twee staten zouden kunnen voordoen. Er wordt immers door erkend, dat er een macht is die boven de politiek staat verheven, een scheidsgerecht, hooger dan het Internationale Hof van Justitie.

Want de Paus is krachtens het wezen van zijn ambt de aangewezen Vrederechter onder de volkeren, terwijl het Internationale Hof niets is dan een maaksel, ontstaan door incidenteele behoeften.

Maar de Paus draagt in zichzelf de zending om vrede in de geesten te brengen en te behouden.

En in dit licht beschouwd krijgt het verdrag wel degelijk groote beteekenis in de Internationale politiek.

Het is ook geen toeval, geen uitzonderlijk verschijnsel in de jongste geschiedenis, dat het Vaticaan als arbiter werd aangewezen, wanneer twee staten oneenigheid hadden.

Wie herinnert zich b.v. niet meer de gelukkige interventie van Paus Leo XIII in de kwestie tusschen Duitschland en Spanje ten aanzien van de Marshall-eilanden? Of de tusschenkomst van den H. Stoel in de conflicten tusschen Portugal en Engeland betreffende de Zambezi-rivier, tusschen de Vereenigde Staten en Venezuela, naar aanleiding van Guyana, tusschen Brazilië en Peru?

Maar bewust wil men den Paus als vredevorst onttronen en het breekbare Internationale Hof in zijn plaats stellen. Uit de Volkenbond, dat vredesinstituut, is de Paus opzettelijk geweerd!

Aan de hoofden der staten staan dan ook mannen, die nog slechts rekening houden met katholieke principes, omdat een deel van het volk waar zij hun macht aan danken, katholiek is. Zij beschouwen het katholicisme nog slechts als een gesteldheid die bezig is langzamerhand uit de harten der volkeren te verdwijnen.

Vreemde volkeren noemen Europa nog altijd het land der Christenen, maar waar is de echte, christelijke politiek te vinden, die op verhevener grondslagen rust dan op de ijle, negatieve „menschelijkheid?"

Wanneer de een of andere staatsman van het Christen-Europa eens blijk geeft van een godsdienstig gevoel, dan wordt hiervan direct als curiositeit melding gemaakt. Toen de beroemde Amerikaan Kellogg te Parijs het graf van den onbekenden Soldaat bezocht en heel alleen neerknielde tot een stil gebed, werden hiervan onmiddellijk foto's gemaakt. En in geen enkel geillustreerd blad heeft het plaatje van dien biddenden Kellogg ontbroken! Kort geleden nog prijkte alom een foto van Mac Donald, terwijl hij met gebogen hoofd en gevouwen handen, blijkbaar in gebed, bij een diner aanzat.

Maar de meeste staatslieden zijn even onverschillig voor godsdienst als de caviaar, die zij tijdens de verschillende conferenties zoo rijkelijk weten te genieten.

Zij intusschen hebben de macht en wij mogen ons aan geen enkele vredespoging onttrekken, mits zij eerlijk haar doel nastreeft. Maar dit neemt niet weg, dat Spanje en Peru de wereld hebben gewezen, hoe de wereldvrede het veiligst gekocht kan worden. Zeker de katholieken van alle landen mogen er aan herinnerd worden, dat de Christenvrede het best door hun H. Vader kan beveiligd worden.

Het feit alleen dus dat Spanje en Peru den Paus tot een scheidsrechter aanwijzen is gewichtig voor heden.

Van de katholieken hangt het af of deze gebeurtenis in de toekomst nog veel aan gewicht zal winnen.

***

Een Afrikaan klaagt Europa aan.

„De Volkskrant" schrijft:

Te Genève heeft een Afrikaan Europa wegens vergiftiging van zijn landslieden aangeklaagd.

Vergiftiging niet van enkele menschen, maar van een half millioen.

Vóór den grooten oorlog kende het Egyptische volk het kwaad der verdoovende middelen, morphine, cocaïne en heroïne, bijna niet.

Aan het einde van en vooral na den oorlog hebben honderdtallen in Egypte wonende Europeanen het uit Europa ingevoerde vergit in handen der Egyptische bevolking gebracht.

De Egyptische regeering was zich aanvankelijk van den ernst en den omvang van het insluipende kwaad niet bewust, dat zoo geruimen tijd straffeloos kon voortwoekeren.

Thans is het zóó erg geworden, dat in één jaar duizenden handelaars in verdoovende middelen moesten worden vervolgd en nu nog twee duizend personen zich in de gevangenis bevinden wegens den verkoop van morphine, cocaïne en heroïne.

Een half millioen verslaafden aan die verdoovende middelen worden nu in Egypte gevonden, verklaarde generaal Russell Pasja, het hoofd der politie te Kaïro, op de wereld-tribune te Genéve.

Dat half millioen verslaafden, zei de generaal, wordt natuurlijk niet alleen gevonden in de kringen der rijken en der [illegible] (let op deze samenkoppeling!) maar in alle lagen der bevolking; zelfs [illegible] zijn aangetast.

Russell Pasja bezwoer de Europeesche landen, die morphine, cocaïne en heroïne fabriceeren — Frankrijk en Zwitserland zijn de groote schuldigen — strenge maatregelen tegen den uitvoer te nemen, opdat Egypte niet aan de kwaal zou ten gronde gaan.

De heeren van Frankrijk en Zwitserlan deden de hoogste beloften, maar wie fabriceert wil geld verdienen en veel geld verdienen, en wat heeft men nu aan fabricatie van een artikel, dat niet uitgevoerd mag worden.

De fabrikanten in Frankrijk en Zwitserland zullen, zoo lang hun inrichtingen niet worden verboden en gesloten, de fabricage voortzetten, en zij zullen altijd handlangers vinden, die, op winst belust, alles zullen beproeven om aan de strengste controle te ontkomen.

Men kan dus niet zeggen, dat, nu het kwaad is gesignaleerd, het ook zal worden uitgeroeid.

Maar welk een figuur maakt het beschaafde Europa, dat een Afrikaan als aanklager kan optreden: Europa brengt niet beschaving, maar vergif en dood.

Het is, helaas, niet de eerste aanklacht.

Is het niet winzucht geweest, die aan de volken van het groote en de oorspronkelijke bevolking van het nieuwen werelddeel het „vuurwater" heeft gebracht, dat tot de ontaarding of de uitroeiing van het ras zooveel heeft bijgedragen?

Is ook niet uit Europa zooveel zedelijk vergif in de andere werelddeelen ingevoerd, en wordt niet, en nog, de waarlijk beschavende invloed der geloofspredikers geneutraliseerd, in veel gevallen vernietigd door het ellendige voorbeeld van andere Europeanen?

Europa een haard van besmetting en vergiftiging, luide voor heel de wereld aangeklaagd door een Afrikaan, aangeklaagd ook door de overstelpende macht der feiten, aangeklaagd en verwenscht, zij het in stilte, door tal van slachtoffers in alle deelen der wereld, — is er iets meer beschamends denkbaar?

HET PARADIJS DER SOVJETS.

Executies in Rusland.

Enkele weken geleden maakten wij melding van een massa-executie in Rusland, 23 menschen op een enkele dag terechtgesteld. Eind Januari werden vier oud-officieren tot den dood door den kogel veroordeeld. En nu meldt het jongste nummer van de „Times" dat j.l. vijftien leiders van de godsdienstige organisatie der „witte kruisvaarders" gedood zijn.

Dergelijke berichten zijn geen wangedrochten eener verhitte fantasie; maar zuivere, onstellende waarheid. En zooals het deze drie dagen gegaan is, zoo gaat het practisch op alle 365 dagen van het geheele jaar. De massa-executies zijn in het groote Russische rijk aan de orde van den dag. De roode tsaar Stalin baadt tot de knieën in het bloed.

Wat heeft de beschaafde wereld over deze massamoord te zeggen?

Niets! Zij zwijgt. Evenals eenigen tijd geleden in Mexico onder den bolschewiek Calles, zoo roept dagelijks in sovjet-Rusland het bloed van onschuldigen ten hemel om wraak.

Het communisme heeft het Russische vaderland tot een ware hel gemaakt, waar alle vrijheid en rechtvaardigheid onderdrukt zijn.

Maar Europa en Amerika zwijgen.

SPANJE.

Primo de Rivera afgetreden.

De Buitenlandsch Kroniekschrijver van de Msbde schrijft:

Toen de Spaansche dictator Primo de Rivera in den nacht van Zaterdag op Zondag 26 Jan. ll. zijn besluit te kennen gaf om militairen en volk te raadplegen ten einde te zien, in hoeverre hij het vertrouwen van het land nog bezat, was er geen twijfel meer mogelijk, dat in Spanje een ernstige crisis heerschte.

Wellicht heeft Primo de Rivera gehoopt, dat zijn inderdaad verrassend besluit tot een grootsche betooging van sympatie zou voeren; wellicht ook heeft hij den gang van zaken willen verhaasten en een einde maken aan de onzekerheid, welke tevens een groot politiek en economisch gevaar voor het geheele land vormde.

Het resultaat der consultatie is geweest, dat de dictator tot heengaan is genoopt en dat, als alle voorteekenen niet bedriegen, het einde der dictatuur na bijna zeven jaar geduurd te hebben, is aangebroken.

Over hetgeen zich 28 Jan. in den loop van den dag, en vooral van den avond te Madrid afgespeeld heeft, zullen de telegrammen wellicht eenige klaarheid brengen. Op het oogenblik, dat wij dit schrijven, is een duidelijke lijn in het relaas der jongste gebeurtenissen nog niet te erkennen.

Gelijk gewoonlijk bij dergelijke feiten, die in sterke mate de internationale belangstelling trekken en ook de passies hevig prikkelen, wordt waar en onwaar, fantasie en werkelijkheid in sprekende, zelfs in schreeuwende kleuren tot een ultra-modern, hyperfuturistisch schilderij [illegible] verd. Meestal moeten de gebeurtenissen wat bezonken zijn, vóór men zich een juist beeld kan vormen.

In dit verband willen wij ook [illegible] berichten over revolutie, samenzweringen, [illegible] betoogingen enz. met een zeker voorbehoud te aanvaarden. Het is zeer goed mogelijk, dat dergelijke bewegingen tot uiting komen, zelfs dat het koningschap er [illegible] gevaar komt. Maar de alarmeerende berichten, welke in de internationale pers verschijnen en aldus tot ons land doordringen, behooren vaak tot het zuiver-sensationeele genre, welke karaktersticker zijn voor een stemming, welke men wil kweeken dan voor een welke inderdaad bestaat.

Met dit voorbehoud geven we als onzen indruk te kennen, dat de toestand inderdaad kritiek is, en het feit, dat de koning Primo de Rivera ditmaal liet heengaan, wijst er wel op, dat de militaire premier zelfs niet meer op den steun van de royalistische officieren mocht rekenen.

De rol van Primo de Rivera is uitgespeeld. De groote vraag, welke de wereld zich nu zal stellen is, heeft hij zijn taak, zijn zending vervuld?

De geheele liberale, democratische en socialistische pers zal op deze vraag met een luid-uitgekreten „neen" antwoorden. Het feit, dat Primo de Rivera Katholiek minister president in een Katholiek land was, verbonden aan de omstandigheid, dat hij zijn bewind een dictatoriale regeering had betiteld, hebben hem tot het zwarte schaap gemaakt, dat door alle „weldenkenden" als een besmetting moet geschuwd warden. Een goede internationale pers behoeft de afgetreden dictator dus allerminst te verwachten.

Stelt men zich echter op een meer onbevooroordeeld standpunt, dan zal men, ook al erkent men ten volle, dat er donkere schaduwzijden zijn niet blind kunnen blijven voor het vele goede, dat Primo de Rivera voor zijn land gedaan heeft.

De Katholieke Madrileensche krant „El Debate" schreef in zijn jongste jaaroverzicht: „De markies van Estella, die door de Voorzienigheid tot het hoogste ambt verheven werd, heeft zijn zending volkomen vervuld. In zes jaren heeft hij zijn land uitstekende diensten bewezen en hij heeft zich het recht op een grootschen eere-titel in de geschiedenis verworven. Spanje is op het oogenblik in elk opzicht meer dan het in 1923 was; het is in vooral makkelijker regeerbaar dan voor de staatsgreep.

Wat Primo voor zijn land deed

In dezen lof ligt geen overdrijving. De Marokkaansche oorlog was een ramp voor het land geworden; hij kostte geweldige offers en bloed en geld en had het land internationaal in een uiterst zwakke positie gebracht. Het parlement was onmachtig om de catastrofe tegen te houden. Met sterke hand nam Primo het bewind over; met koele berekening, maakte hij aan het Marokkaansche avontuur een einde, terwijl hij over voldoende diplomatieke tact beschikte om de Marokkaansche kwestie in het voordeel van Spanje op te lossen.

Maar ook de binnenlandsche reorganisatie nam hij met kracht ter hand. De partijcorruptie in het bestuur werd uitgeroeid, het beheerssysteem gerationaliseerd, de begrooting in evenwicht gebracht en de credietwaardigheid van den staat verhoogd.

Tegelijkertijd werden economische werken van geweldigen omvang ondernomen. Het spoorwegnet werd van 15.000 tot 24.000 K.M., het wegennet van 55.000 tot 59.000 K.M. uitgebreid; aan de Ebro en de Chorro in Zuid-Spanje werden de grootste stuwdammen van geheel Europa voor de irrigatie van droge gebieden gebouwd; geweldig waren de werkzaamheden voor de verbetering der havens; het benutten der waterkrachten en het gebruik van de natuurlijke rijkdom des lands.

In cultureel en sociaal opzicht is de ontwikkeling geweldig geweest.

Primo de Rivera stichtte 5000 nieuwe volksscholen en benoemde 4500 nieuwe onderwijzers; 25 nieuwe gymnasia werden geopend en de bouw van een nieuwe universiteit is in vollen gang. De gemeentelijke uitgaven voor werken van algemeen welzijn bedragen nu per maand 15 millioen pesetas tegen 3 millioen voor de dictatuur. De uitgaven voor de volksgezondheid zijn bijna verdubbeld, terwijl het aantal stakingen met het daaraan verbonden verlies van nationaal kapitaal tot nauwelijks een vierde gedaald is.

Tegenover deze groote voordeelen voor het land staan natuurlijk ook de moeilijkheden, welke een dergelijke ontwikkeling steeds vergezellen; de belastingen zijn drukkend, vooral voor de opkomende industrie; de concurrentie van het buitenland is door de industrieele ontwikkeling van Spanje geprikkeld; de buitengewone werken hebben de buitengewone begrooting sterk opgedreven.

Maar de opheffing uit den meer dan droeven toestand, waarin Spanje voor 1923 verkeerde, moest tenslotte ook zware lasten meebrengen. Wat vorige regeeringen verwaarloosd hàdden moest de dictatuur goed maken.

Wellicht is Primo de Rivera tenslotte niet machtig genoeg geweest om de laatste moeilijkheden te overwinnen. Hij was geen geniaal mensch, maar een helder denker en noeste werker. Dat zal steeds zijn glorie blijven.

Zijn opvolger.

Is met het heengaan van Primo de Rivera ook het einde der dictatuur gekomen?

Het lijkt niet onwaarschijnlijk. De man, die algemeen als zijn opvolger wordt genoemd, generaal Berenguer, is wel een militair, doch heeft zich ook steeds, hoezeer hij verklaart tot geen partij te behooren, zeer sympatiek over de ideeën van graaf Romanones uitgelaten.

In de enkele woorden, welke hij tot de journalisten sprak, heeft hij ook verklaard, slechts zoolang aan het bewind zullen blijven, als voor den overgang tot een normaal, dus parlementair bewind noodzakelijk is. Daarom zal zijn regeering een regeering zonder praedicatief zijn.

Met het heengaan van Primo de Rivera is een belangwekkende periode van de Spaansche geschiedenis beloten. Welke ook de richting zij, welke Spanje in toekomst zal inslaan, vast staat, dat de afgetreden Spaansche premier zijn land groote diensten bewezen heeft, en een nog onberekenbaren invloed op een vruchtbare ontwikkeling heeft uitgeoefend.

HET LUISTERRIJK FEEST DER MADONNA VAN GUADALOUPE.

De Osservatore Romano schrijft, dat bij het nieuwe begin van het kerkelijk jaar in Mexico, het geheele episcopaat een herderlijk schrijven heeft uitgevaardigd, waarin op de groote feestelijkheden gewezen wordt die in het komende jaar in Mexico gevierd worden bij gelegenheid van het vierde eeuwfeest van de verschijning van de Madonna van Guadaloupe.

Het herderlijk schrijven draagt den datum van den 12en December, den feestdag der verschijning.

Het is het eerste document, dat door het Mexicaansche episcopaat wordt gepubliceerd sinds de kerkelijke diensten in het land wederom zijn hervat.

Het schrijven geeft een duidelijk overzicht van den toestand des lands op godsdienstig gebied; op de eerste plaats echter geldt het schrijven het a.s. eeuwfeest: „de Madonna van Guadaloupe is niet alleen een symbool van ons ras, een glorie van ons land. Zij is voor de Mexicanen de ware patrones; aan Haar hebben wij het te danken, dat wij het kostbaarste kleinood van het geloof bewaarden, dat zij ons gebracht heeft. De Madonna van Guadaloupe is geen uitvinding der eerste missionarissen, ook geen vrome legende om de Indianen voor het katholieke geloof te winnen. Door oeroude en onweerlegbare documenten en door getuigenissen van een geheiligde traditie wordt bewezen, dat de verschijningen der Madonna van Tepeyac historische waarheden zijn, die door niemand kunnen worden betwijfeld.

Het gaat hier niet om illusies, maar om het feit, dat de Madonna ons steeds vast aan het katholieke geloof gebonden heeft.

Na drie volle jaren van verschrikkelijke vervolging der katholieke Kerk in Mexico werden voor de eerste maal weer de feestdagen der Madonna van Guadaloupe in geheel Mexico met den grootsten luister gevierd.

Zelfs gedurende de zwaarste oogenblikken der vervolging hield de vereering der Madonna nooit op en altijd werd het feest der Madonna van Goudaloupe zooveel mogelijk nog gevierd, maar in December van het vorige jaar had een heel bijzondere feestviering plaatst.

Mgr. Diaz, aartsbisschop van de stad Mexico, celebreerde een pontificale Hoogmis in de basiliek van Guadaloupe, en de kleine stad werd door honderdduizenden pelgrims bezocht, waarvan er zeer velen in de open lucht moesten overnachten. Met bijzondere toestemming van den H. Vader kon voor de eerste maal weer de feestelijke nachtmis in het heiligdom van Goudeloupe gecelebreerd worden.

Na de thans aan den gang zijnde restauratie zal het heiligdom een aanmerkelijk grooter aantal geloovigen kunnen bevatten.

Uit eenige streken van het land kwam het bericht, dat bepaalde kringen er op uit zijn, de feestelijkheden te verbieden of in ieder geval te storen en zoo heeft in La Concepcion de politie getracht, de beelden van de Madonna van Guadaloupe te verwijderen, die in grooten getale op den feestdag tentoongesteld waren.

De katholieke bevolking echter wist de heilige beeltenissen tegen iederen vijand te verdedigen en de aangekondigde feesten door te zetten.